

Den næste sag på dagsordenen var:

**2) Første behandling af lovforslag nr. L 98:
Forslag til lov om ændring af straffeloven.
(Forældelse, skærpelse af straffen for falske
afsonere m.v.).**

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 11/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Lovforslaget drejer sig om strafferetlig forældelse.

Vi betragter forslaget som en skærpelse, en præcisering og en forenkling, og vi kan støtte alle elementer i forslaget. Vi er fuldkommen enige i, at der nu sker en skærpelse af en række af forældelsesreglerne, og at fysiske personer og juridiske personer ligestilles.

Vi er opmærksomme på, at med hensyn til afbrydelse af forældelse er der i høringssvarene givet udtryk for nogle betænkeligheder. Vi mener egentlig ikke, det gør den store forskel, at man forenkler reglerne for afbrydelse af forældelse. Om politiet selv skal sigte, eller de skal hive en person i retten, tror vi ikke gør den store forskel i praksis.

Så er der reglen om fupafsonere, skal vi vel kalde dem. Vi er naturligvis meget enige i, at straffene nu bliver skærpede i håb om at stoppe den trafik. Det hører selvfølgelig ingen steder hjemme, at det ikke er den person, der har fået straffen, som afsoner, så vi er med på, at strafferammen sættes op.

Vi kan alt i alt støtte forslaget.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har et spørgsmål angående det, ordføreren kaldte fupafsonere, og som jo egentlig slet ikke har noget som helst med resten af lovforslaget at gøre, men bare er sat ind, fordi man alligevel skulle ændre straffeloven. Det går jeg i hvert fald ud fra.

Jeg vil bare høre, om ordføreren for Venstre synes, det er en fornuftig måde at bruge lovgivningen på. Man ønsker at hæve den straf, der idømmes i praksis, fra 20 dage til 60 dage, og gør det ved at øge strafferammen med et halvt år. Hvis vi bliver ved på den måde, hver gang der kommer en enkelt sag frem i pressen – det er

jo heldigvis ikke ofte, vi oplever det – ender vi jo med nogle drakoniske strafferammer, så kunne man ikke overveje her i første omgang bare at prøve at få anklagemyndigheden til at skærpe straffene?

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Fru Line Barfod har jo ret i, at det er en anden mulighed, men det er et spørgsmål om, hvor hurtigt man vil kunne se virkningen.

Hvis man har et klart ønske om, at domstolene skal udmåle højere straffe, er den rigtige fremgangsmåde – det ved fru Line Barfod jo også – at sætte strafferammerne op, for det skal domstolene rette sig efter, hvorimod de ikke behøver at rette sig efter en anmodning fra anklagemyndigheden om skærpelse af straffene.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig med på, at domstolene ikke nødvendigvis behøver at følge anklagemyndigheden, for så var der jo ikke megen idé i at have dommere.

Men jeg synes, vi på et tidspunkt bliver nødt til at overveje, om vi skal se på spørgsmålet.

Domstolene burde vel i større omfang ikke være så bundet af fast praksis, og tingene burde vel kunne udvikle sig lidt mere løbende, så vi ikke hver gang behøver at hæve strafferammen med et halvt år, fordi vi ønsker, at den faktisk udmålte straf skal stige fra 20 dage til 60 dage. Det kan hurtigt eskalere, hvis pressen kan blive ved med at finde enkelt sager frem og få os til hele tiden at hæve strafferammerne, og det vil jeg gerne høre ordføreren kommentar til.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Det er jo ikke helt rigtigt, at strafferammerne bliver hævet, hver gang pressen finder en enkelt sag.

Kl. 15.45

For det første har det jo vist sig, at der desværre har været flere fupafsonere. Men for det andet har fru Line Barfod ikke ret i, at strafferammerne er blevet hævet, bare der har været en enkelt sag. Denne regering har fremsat forslag om en lang række stramninger af straffeloven, men det er sket ud fra et holdningsmæssigt synspunkt. Man har ønsket, at holdningen til forbrydelsen også skal afspejle sig i strafferammen, og det er jo noget andet.

Morten Bødskov (S):

Som det allerede har været nævnt, har dette lovforslag to formål: For det første at revidere straffelovens generelle forældelsesregler og for det andet at skærpe straffen for dem, som er blevet kaldt fupafsonere i fængslerne.

Behovet for at revidere straffelovens forældelsesregler blev aktuelt set i lyset af den betænkning, Straffelovrådet afgav i 2002, og det arbejde om data- og økonomisk kriminalitet, som det såkaldte Brydesholtudvalg nu har færdiggjort.

I Socialdemokratiet støttede vi det lovforslag, regeringen på baggrund af Straffelovrådets anbefalinger fremsatte før sommerferien, og derfor synes vi selvfølgelig også, det er naturligt at se positivt på de ændringer af forældelsesreglerne, som rådet nu foreslår. Vi deler bl.a. Straffelovrådets vurdering af behovet for ændringer af forældelsesfristens længde, så den i alle tilfælde fremover vil være bestemt af maksimumsstraffen for den pågældende forbrydelse.

Det samme er tilfældet med en række andre ændringer i lovforslaget. Vi kan støtte forslaget om at sidestille forældelsesfristen for juridiske personer med forældelsesfristen for fysiske personer, kan man vel sige, de nye forældelsesregler for bødestraffe og forslaget om, at der ikke skal være forældelsesfrister i sager, som eksempelvis vedrører Den Internationale Straffedomstol. Det synes vi alt i alt er ganske positivt, og den del af lovforslaget kan vi støtte.

Ligeledes synes vi, det er positivt, at man nu tager fat på anbefalingerne fra det såkaldte Brydesholtudvalg, som blev nedsat af den daværende SR-regering tilbage i 1997 med det formål at vurdere behovet for en skærpet indsats mod økonomisk kriminalitet. Vi kender vel alle baggrunden for udvalgets nedsættelse – den skal findes i de mange selskabstømmersager – og i Socialdemokratiet der finder vi, at de ændringer, der bliver lagt op til, og som er taget med i lovforslaget, er ganske tilfredsstillende.

Sagerne vedrørende bogføring, regnskab, skatte- og momslovgivning og svindel på disse områder er ofte meget komplicerede. Vi har sikkert alle sammen set de dybdeborende tv-magasiner, som indtil flere gange har afsløret denne form for svindel. Pludselig forsvinder bilag, kassestrimler og i enkelte tilfælde lige pludselig også forståelsen for det danske sprog. Sagerne er komplicerede, og vi synes grundlæggende, at der her er tale om nogle ændringer, som falder på et tørt sted.

Sidst, men ikke mindst, indeholder lovforslaget også en skærpelse af straffen for de såkaldte fupafsonere og dem, der burde have siddet i deres sted. Det er ikke nogen hemmelighed, at gennem længere tid har spørgsmålet om fupafsonere givet store problemer for justitsministeren. Retorikken har været hård, og regeringsgrundlaget, Dansk Folkeparti, har ligefrem krævet, at der skulle rulle hoveder i kriminalforsorgen. I Socialdemokratiet nøjes vi med at håbe, at justitsministeren med disse ændringer får styr på den del af det kaos, der er skabt i kriminalforsorgen, og samtidig mener vi, at de strafskaerpelser, som lovforslaget lægger op til, er rimelige, ikke mindst når man ser på, hvilke straffe der gives for sammenlignelige overtrædelser af straffeloven.

Det er klart, at det er et område, som vi i Socialdemokratiet vil følge nøje. Når personer idømmes en straf, må man selvfølgelig have som udgangspunkt, at det også er de pågældende personer selv, der skal afsone straffen. Vi ved vel alle sammen, at det kriminelle miljø er barsk, og det skal ikke være muligt for stærke kriminelle at presse svage personer til at agere fupfanget i deres sted.

Vi vil følge denne del af lovforslaget meget nøje, og vi vil i særlig grad lægge mærke til, om det virkelig er muligt for kriminalforsorgen at sørge for, at de rigtige afsonere kommer ind og afsoner. Justitsministeren gav et løfte om det i et samråd om emnet i Folketingets Retsudvalg, og i forlængelse af dette samråd kunne det måske være på sin plads at høre, om det er sådan, at man i kriminalforsorgen/kriminalforsorgen har fundet frem til den rette teknik, så det som minimum kan sikres, at antallet af fupafsonere falder i fremtiden.

Men samlet set kan Socialdemokratiet som sagt støtte lovforslaget.

Kl. 15.50

Per Dalgaard (DF):

Reglerne om forældelse af strafansvar trænger til en revision. Det er der ingen tvivl om, og det er derfor glædeligt, at justitsministeren fremsætter dette forslag. Ligeledes er det nødvendigt at skærpe straffen for falske afsonere og ikke mindst over for dem, der tilskynder eller ligefrem truer en forkert person til at afsone for den reelle kriminelle.

Såfremt en forbrydelse falder ind under ICC-statutten, det vil sige, at den kan indbringes for Den Internationale Straffedomstol, forældes

strafansvaret ikke. Det drejer sig om forbrydelser mod menneskeheden, folkedrab og krigsforbrydelser, og Dansk Folkeparti finder det ganske fornuftigt og helt nødvendigt, at sådanne forbrydelser ikke forældes.

Alt i alt finder vi lovforslaget ganske godt, men vi har dog et spørgsmål i forbindelse med, at man nu vil forlænge forældelsesfristen for bødestraf til 10 år. Der har været nogle eksempler på, at store skattebøder, som ikke kan betales, blot bliver slettet efter 5 år, og jeg mener faktisk, vi står over for et problem, hvis forslaget medfører, at de samme personer, der ikke har lyst til at betale store skattebøder, bøder for moms snyd, eller hvad det ellers kan være, får en 10-års-frist, hvorefter det skyldige beløb falder væk uden yderligere sanktioner.

Jeg mener faktisk, at man burde undersøge, om de pågældende i sådanne tilfælde kan idømmes en form for samfundstjeneste eller en anden form for sanktion. Så får forseelsen konsekvenser for de personer, som bevidst snyder skattevæsenet eller Told og Skat for store beløb, i stedet for at man bare, når forældelsesfristen er udløbet, kan slette hele skidtet.

Jeg vil egentlig gætte på, at hvis en person efter en forældelsesfrist på 10 år får slettet straffen, vil vedkommende sikkert være alt for gammel til overhovedet at kunne udføre samfundstjeneste. Jeg mener derfor, at vi under udvalgsarbejdet skal se lidt på, om der ikke i forbindelse med store skattebøder bør idømmes en eller anden art samfundstjeneste af en vis størrelse, som virkelig kan mærkes. Det ville i hvert fald være en model, som vi synes ville være bedre end blot en forlængelse af forældelsesfristen fra 5 til 10 år, hvis der alligevel ingenting sker.

Men vi kan i princippet støtte lovforslaget.

Helge Adam Møller (KF):

Det tegner jo til, at der bliver et stort flertal, og jeg kan sige på den konservative folketingsgruppes vegne, at vi også støtter forslaget. Jeg vil blot bare nævne et par ting.

Vi synes, det er godt og rigtigt og også rimeligt, at får man en bøde på mere end 10.000 kr. og ikke betaler den, skal den selvfølgelig ikke automatisk slettes efter 5 år. Jeg synes, det er rimeligt, at man nu får 10 år til at betale sin bøde.

Vi går ud fra, at man på baggrund af de sager, der har været, sikrer sig, at der sker inddrivelse af bøden – forstået på den måde, at de mennesker, der har mulighed for at betale, også bliver trukket, om det så bare er med 100 kr. om mæne-

den. Med 100 kr. om måneden i 10 år kommer man op på langt over de 10.000 kr., så vi synes, det er godt, at fristen bliver forlænget.

Med hensyn til de falske strafafsonere eller fupafsonere, som jeg tror fru Birthe Rønn Hornbech meget malende benævnte dem, har vi også megen sympati for, at man fordobler strafferammen fra 6 måneders til 1 års fængsel. Nogle betaler sig fra afsoning, hvis de f.eks. får en straf på 3 eller 4 uger for spritkørsel eller noget lignende. Så finder de en eller anden arbejdsløs eller bi-standsklient og stikker ham 15.000 kr., og så overtager han afsoningen med et falsk identitetskort. Det har vi overhovedet ingen sympati for, og vi synes, de pågældende hidtil er sluppet ufattelig billigt – både ham, der har udført ven-tjenesten, og vel især ham, der måske ligefrem har lagt pres på den anden for at få ham til at sidde i spjældet, så han selv kan være på fri fod og passe sit arbejde. Det er godt, at man nu lægger op til at tredoble straffen på området.

Alt i alt er det et godt lovforslag, som vi er klar til at behandle meget hurtigt i Retsudvalget.

Kl. 15.55

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Hr. Helge Adam Møllers beskrev straffen for at lade falske afsonere tage ens straf som ufattelig billig, men er det ikke også ufattelig billigt at give 60 dage, hvis 20 dage er ufattelig billigt?

Hvad er tilstrækkeligt? Nu hæver man strafferammen fra ½ år til 1 år, men der er stadig meget langt op til de 365 dage, og det vil, så vidt jeg kan se, stadig være ufattelig billigt ifølge den begrundelse, hr. Helge Adam Møller brugte.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg synes nu, der er en væsentlig forskel på at få 20 dage eller 60 dages fængsel. Det er faktisk tre gange så lang tid, men det er jo ikke sådan, at det er det, man automatisk får, og det er netop derfor, strafferamme bliver hævet til 1 år. Det vil sige, at hvis den, der forsøger at undgå sin straf ved at få en anden til at overtage den og betale sig fra det, kan han principielt få helt op til 1 års fængsel, selv om han måske kun skulle have været ind i 1 måned for eksempelvis spirituskørsel. Hvis han får en anden til at sidde for sig, og der er særlig belastende forhold i forbindelse med det, sker der altså det, at ud over at han selv skal afsone den straf, han har unddraget sig, kan han få helt op til 1 års fængsel i tilgift, og det synes

jeg da er en kraftig skærpelse af den standard-takst på 20 dage, vi hidtil har haft.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det er jo rigtigt, at standardtaksten har været 20 dage, hvis man kan tale om standard, når der kun har været to eller tre sager i nyere tid. Men det ændrer jo ikke ved, at maksimumsstraffen, som efter gældende lov er et halvt år, overhovedet ikke er blevet idømt i noget som helst tilfælde, så jeg kan ikke se begrundelsen for at hæve strafferammen, når man i forvejen er milevidt fra at udnytte den strafferamme, der allerede eksisterer i dag.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det skyldes jo, at vi har nogle domstole, hvor i hvert fald et vist antal af dommerne efter min mening indimellem har et underligt forhold til strafferammer. Mange gange kan det være af historiske grunde, for når vi ser på nogle af strafferammerne i straffeloven, har dommerne ikke noget problem med at gå op til maksimum, når forholdet er særlig alvorligt og groft. Det gælder narkoforbrydelser, og det gælder økonomisk kriminalitet, f.eks. i Thorsens og Trads' sager.

Men når det gælder andre forbrydelser typisk personfarlige forbrydelser som vold, voldtægt og også overtrædelser af den paragraf, vi taler om her, bevæger man sig i den nederste tiendedel. Det synes jeg er et stort problem, men hvis vi kan få domstolene til at sætte straffene op, når et flertal i Folketinget ønsker det, må vi bruge den metode. Men jeg kunne godt ønske mig en mere hensigtsmæssig, det er jeg helt enig med den radikale ordfører i.

Anne Bastrup (SF):

Jeg vil ikke gå nærmere ind på forslaget om forældelse, idet de foregående ordførere har beskrevet det grundigt. Det er jo også stort set en opfyldelse af Brydensholtbetænkningens forslag, så den del af lovforslaget kan SF støtte. De indvendinger, der har været mod de enkelte temaer, synes vi ikke er af en sådan karakter, at vi ikke kan støtte den del af lovforslaget.

Men når det drejer sig om forøgelse af strafferammen for falske afsonere, vil jeg sige, at jeg synes altså, det er en lidt besynderlig sag, vi står med her. Vi har haft justitsministeren i samråd, hun har meddelt, at kriminalforsorgen stort set ikke kender til nogen sager, og kriminalforsor-

gen har lavet om på sine rutiner. I langt højere grad end tidligere kontrollerer man så nu nøje ved hjælp af billedlegitimation osv., at det ikke er til at forestille sig, at det vil kunne ske, og derfor er det vores opfattelse, at det er lidt spil for galleriet, at man nu går ind for den eneste måde, højrefløjen tilsyneladende kan forestille sig at løse problemerne på, nemlig at forhøje strafferammerne. Vi skal i stedet sikre, at kriminalforsorgen har ressourcer nok til at tjekke, at de mennesker, de putter i fængsel, faktisk er de rigtige.

Jeg synes, det er helt vildt, at man begynder at snakke om forhøjelse af strafferammen. Man skal simpelt hen forhindre, at den kriminalitet overhovedet kommer til at finde sted, og det spørgsmål vil vi bruge lidt tid på i udvalgsarbejdet. Men generelt støtter vi den første halvdel, og så tager vi en diskussion om den anden halvdel.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Med hensyn til fru Anne Baastrups bemærkninger om fupafsonerne er det uden tvivl rigtigt, når kriminalforsorgen siger, at det er meget få, de har taget. Men man skal vel ikke være så naiv, at man, uanset hvad kriminalforsorgen siger, tror, at det ikke også kan lade sig gøre i fremtiden? Menneskers udspekulerethed er fantastisk stor, når det drejer sig om at snyde samfundet.

Synes fru Anne Baastrup virkelig, at det er tilfredsstillende, at en mand eller en kvinde, som er blevet idømt en fængselsstraf, måske for en meget alvorlig forbrydelse, betaler et andet menneske for at tage fængselsstraffen, fortsætter med at være på fri fod og kan slippe med 20 dages fængsel, hvis det bliver opdaget? Er det virkelig tilstrækkeligt efter SF's mening?

KL 16.00

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Nu er det jo sådan, at ud over de 20 dage eller 30 dage, eller hvad det måtte blive inden for en strafferamme på 6 måneder, skal man altså også afsone det, man ikke har siddet, og jeg er helt sikker på, at kriminalforsorgen vil være tilbageholdende med prøveløsladelse i den situation. Det lægger så en tredjedel oveni, så jeg tror i og for sig ikke, at det er nogen god forretning, hvis man bliver opdaget, det er virkelig en dårlig forretning at lade andre afsone.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det er måske en dårlig forretning, hvis man bliver opdaget, men fru Anne Bastrup er vel heller ikke så naiv at tro, at der ikke er nogen, der er sluppet godt af sted med det her, som er blevet idømt en fængselsstraf, og som aldrig nogen sinde har været inde i det fængsel, fordi de måske har haft en sådan årsindtægt, at de har kunnet betale sig fra det.

Minder det her synspunkt lidt om det, fru Anne Bastrup og SF havde for nogle få år siden, nemlig at det at flygte fra et fængsel også skulle være totalt straffrit? Det fik vi først gjort strafbart, da der kom en ny regering, mens det tidligere var straffrit at save fængselstremmerne over og fire sig ned med et lagen og stikke af sted. Det fik man ikke så meget som en dag for, men det gør man heldigvis nu. Er det stadig væk det samme retspolitiske synspunkt, der præger SF?

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Nu mistede man som regel sin mulighed for prøveløsladelse før tid, og det var også i sig selv en straf.

Men det er en diskussion, hvor hr. Helge Adam Møller tilsyneladende ikke har tillid til, at dansk politi har styr på sine folk, dem, de snupper for kriminalitet, og at kriminalforsorgen ikke har styr på sine ting. Der har jeg altså i højere grad tillid til både dansk politi og kriminalforsorgen end hr. Helge Adam Møller. Og når ministeren under ministeransvar siger, at man efter bedste overbevisning i kriminalforsorgen ikke har kendskab til nogen sager ud over dem, der er nævnt i Ekstra Bladet, stoler jeg faktisk på ministeren til forskel måske fra hr. Helge Adam Møller.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Grunden til, at jeg rejser mig, er et udsagn, som fru Anne Bastrup kom med, der lyder, at højrefløjens eneste metode i forbindelse med retspolitik er at forhøje strafferammerne. Jeg kan ikke lade være med at spørge fru Anne Bastrup, om det så ikke er glædeligt for hende, at dommerne er om ikke ligeglade så i hvert fald meget, meget træge med hensyn til at forsøge at forhøje de strafferammer, vi egentlig herindefra signalerer er et ønske ikke kun fra os politikere, men også fra befolkningen som sådan.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

Dansk Fængselsforbund har på sin hjemmeside lagt ud, hvor meget strafmassen er steget inden for de sidste år, efter at højrefløjens har overtaget regeringsmagten. Konkret kan det også dokumenteres ved, at ventetiden på at komme ind at afsone er steget fra 24 dage i 2001 til nu 270 dage. På nuværende tidspunkt kommer der slet ikke flere folk ind i fængslerne, for der er ikke plads. Vi har overbelægning i fængslerne rundt omkring, så jeg ved ikke, hvordan hr. Per Dalgaard i øvrigt synes jeg skal besvare det spørgsmål, som jeg virkelig ikke synes var sådan ...

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Der er noget med, at man får svar, som man spørger eller taler.

Med hensyn til problematikken i forbindelse med kriminalforsorgen og manglende fængselskapacitet kan fru Anne Bastrup jo gribe i egen barm, for det handler bl.a. om den tidligere regerings nedlæggelse af fængselspladser og en total mangel på opmærksomhed på kriminalforsorgens institutioner, som er så gamle, at de falder sammen omkring os. Nu bliver der så heldigvis bygget noget nyt, sådan at den der ventemasse bliver sat ned. Det ved fru Anne Bastrup udmærket, så det var egentlig mere en kommentar end et spørgsmål til fru Anne Bastrup.

(Kort bemærkning).

Anne Bastrup (SF):

I foråret 2002 brugte vi megen energi i Retsudvalget, hvor hr. Per Dalgaard også sad, i samråd efter samråd med ministeren, hvor vi påpegede, at der var problemer i kriminalforsorgen, fordi vi havde forhøjet straffene i 1999-2000.

Dertil kom, at højrefløjens forhøjede straffen ekstraordinært i 2002 med det resultat, at kriminalforsorgen simpelt hen er overbelastet nu, fordi man ikke kendte sin besøgstid. Man skulle allerede på det tidspunkt have taget vores advarsler alvorligt. Det valgte man ikke at gøre. Så det er hr. Per Dalgaard, som har et problem, ikke os.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Per Dalgaard udtalte før til fru Anne Bastrup, at befolkningen ønskede hårdere straffe og dommerne ikke fulgte det. Jeg vil bare høre, om fru Anne Bastrup kan bekræfte, at der i

straffesager medvirker lægdommere, som repræsenterer befolkningen, og det derfor er svært at sige, at det skulle være sådan en særlig juridisk klasse af dommere, der går imod det, som folket måtte ønske.

Kl. 16.05

(Kort bemærkning).

Anne Baastrup (SF):

Preben Wilhjelm har i sin licentiatafhandling, tror jeg det var, beskrevet, hvordan lægdommerne systematisk ønsker lavere straffe end dommerne. Det, der altid er problemet, er, at når man ser en kriminel beskrevet, er det et monster, alle leder efter, og når han så står foran dommeren, så er det et menneske, som lægdommeren kan kende.

Det er et meget tydeligt billede på, at lægdommeren har en stor indflydelse på dommene. Det er også samtidig, synes jeg, et bevis på, at påstanden om den generelle befolkningsfølelse af, at vi bare skal have længere straffe, ikke holder, når det kommer til en konkret afgørelse.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Der er ikke flere bemærkninger. Så siger vi tak til fru Baastrup.

Så er det fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Der er to elementer i det her lovforslag, som absolut ikke har noget som helst med hinanden at gøre. Vi har desværre ofte det problem, når vi skal behandle lovforslag her, at man sætter ting sammen, som ikke har noget med hinanden at gøre. Hvis man er for det ene, så skal man også tage det andet, og hvis man er imod det ene, så bliver man nødt til også at være imod det andet. Det er lidt besværligt.

Vi har det på samme måde, som i hvert fald fru Anne Baastrup også havde det: Vi er helt forstående over for ændringerne om reglerne om forældelse, men vi er meget spørgende over for reglerne om strafferammen for fupafsonere.

I forbindelse med forældelse vil jeg sige, at det er velbegrundet at ændre reglerne for forældelse. Der er afgivet betænkninger fra Straffelovrådet, som justitsministeren i det store og hele følger.

Men jeg vil godt benytte lejligheden til at sige, at der altså også er ulemper ved at forlænge forældelsesfristerne, for det betyder, at de selvfølgelig automatisk vil blive længere, fordi de ret-

ter sig efter strafferammen og ikke efter den konkret idømte straf.

Det betyder også, at man vil få længere efterforskningstider, fordi politiet selvfølgelig vil prioritere efter, hvilke retssager der senest forældes, og disse vil man så lægge til side. Det er ikke nogen kritik, det er bare en forståelse for, at sådan må man gøre i dagligdagen på en politistation.

Der har jo været eksempler på politikredse, hvor en række alvorlige sager ikke er blevet afgjort, simpelt hen fordi politiet ikke har fået gjort tilstrækkeligt ved efterforskningen inden forældelsesfristens udløb. Det er selvfølgelig tankevækkende, for det siger noget om, at den prioritering sker i praksis.

Vi mener, at en forlængelse af forældelsesfristerne måske ikke er den bedste måde at komme sådan nogle uheldige sager til livs på. Man må også have større bevågenhed på politiets arbejde, bedre ressourcefordeling og også bedre efterforskningsudstyr.

Alene at forlænge forældelsesfristerne er ikke noget mirakelmiddel i sig selv. Vi er sikre på, at det vil være godt i mange tilfælde for at skabe mere ro om efterforskningen, men det er altså heller ikke bare en magisk løsning, som betyder, at alt nu vil blive opklaret, i og med at forældelsesfristerne er blevet forlænget. Det er blot den bemærkning, jeg gerne ville komme med her fra talerstolen.

Så kommer vi til fupafsonerne. Der kan vi ikke være uenige i, at det selvfølgelig skal være strafbart at presse, hyre eller lokke en anden til at tage en afsoning for sig, men strafferammen er altså også i dag på 6 måneders fængsel, og der er afsagt meget, meget få domme i sådan nogle sager. Der er nævnt tre domme i de medfølgende bemærkninger til loven, og kun de to af dem er fra nyere tid, altså fra efteråret 2000.

Der synes at være et grelt misforhold mellem forslaget strafferamme på 1 år, som altså er en fordobling, og de forhold, man har mødt i praksis indtil nu. Der har været tale om falske afsonere på henholdsvis 6 og 14 dages hæftestrafte, som man har fået andre til at afsone for sig, og der er blevet afgivet tillægsstraffe på fængsel eller hæfte i 20 dage. Så det er altså noget, man absolut må sige er i småtingsafdelingen.

Hvis man skulle forestille sig, at strafferammens loft skulle nås, måtte man forestille sig, at kriminalforsorgen var fuldstændig amatøragtig med hensyn til at fastslå indsattes identitet. Så jeg mener ikke, man kan klare det ved at skræm-

me sig ud af det ved at sige, at vi nu forhøjer strafferammerne. Man må da for søren sørge for, at kriminalforsorgen har mulighed for at fastslå den indsattes identitet, og det gør man selvfølgelig ved, at de har ordentlige vilkår i kriminalforsorgen og ordentlige midler til at fastslå folks identitet, dvs. forskellige test og registeroplysninger, som gør, at man ikke er i tvivl om, hvem det er, man har for sig.

Det er klart, at så længe forholdene i kriminalforsorgen er, som de er, hvor alle er pressede, og hvor ressourcerne er små og fængslerne overfyldte, har man ikke tid til at lave den slags ting.

Jeg er helt overbevist om, at der vil komme uendelig få sager, og vi vil aldrig nogen sinde se sager af en størrelsesorden, som vil berettige straffe, som kommer op i nærheden af den strafferamme, man nu forhøjer til. Jeg synes faktisk, det har meget karakter af, at der har været vist nogle fjernsynsudsendelser, som har bragt folk i harnisk, og så har ministeren skullet sige til en eller anden journalist, at nu gjorde hun også noget ved det.

Det her tror jeg ikke flytter noget som helst i praksis.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Tak til fru Arnold.

Og det er fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 16.10

Line Barfod (EL):

Som flere andre har været inde på, er det to vidt forskellige ting, der er i det her lovforslag. Det meste af lovforslaget handler om to betænkninger fra Brydenscholtudvalget og Straffelovrådet om forældelse, og der vil jeg gerne sige, som jeg også sagde, da vi behandlede forhøjelsen af strafferammen, at jeg synes, det er et problem, at man ikke samlet har set på Straffelovrådet.

Den opgave, de jo fik under det tidligere flertal i Folketinget, var at komme med en samlet afvejning af straffeloven for at se på, hvordan vi samlet får forholdet mellem de forskellige typer forbrydelser, der er strafværdige, til at hænge bedre sammen. Desværre valgte folketingsflertallet kun at tage den del med, der handlede om strafskærper, og vi synes, det kunne være godt, hvis man også fik den anden del med, hvor man sænkede nogle af strafferammerne, så der blev en bedre balance.

Så er der den her besynderlige vedhæftning angående fupafsonerne, som ikke har noget som helst med den anden del at gøre, som der ikke

ligger noget lovforberedende arbejde i forbindelse med, som ikke har været i høring, og som ikke på nogen måde er andet end et udløb af en sag i pressen.

For at der ikke skal herske nogen tvivl synes vi selvfølgelig ikke, at man skal bruge fupafsonere. Vi synes, det er et stort problem, hvis nogle tvinger andre til eller betaler andre for at afsone for sig, og det skal selvfølgelig være strafbart. Men vi har altså svært ved at se begrundelsen for, at man skal hæve strafferammen med et halvt år, også fordi det, man ønsker – som det fremgår af forslaget – er en ændring i praksis fra 20 dage til 60 dage. Som jeg var lidt inde på i den korte bemærkning til Venstres ordfører, synes jeg, det er en uskik, hvis vi i større og større omfang begynder at fastsætte så præcist i bemærkningerne til lovforslag, at vi vil have mindre ændringer i *praksis* hos domstolene.

Jeg mener, det er vigtigt at holde fast i, at domstolene skal have en frihed til at dømme inden for nogle strafferammer, vi fastsætter. Så kan vi diskutere, om domstolene ikke burde benytte den frihed i større omfang, burde have et større udsving i deres praksis, så de nogle gange ville gå højere op og nogle gange længere ned konkret afhængigt af de forskellige sager. Men jeg mener, det er en uskik, hvis vi i større og større omfang begynder at fastsætte helt nøjagtigt, hvad straffen skal være. Så begynder vi at nærme os de oversigter over straffe, som man opererer med i nogle stater, og det fører generelt til langt højere straffe, end hvad man ellers har haft, og det synes jeg vi skal være meget tilbageholdende med.

Så er der et andet spørgsmål: Vil det virke at hæve strafferammen med et halvt år og den konkrete straf med 40 dage? Jeg har svært ved at forestille mig; at det er noget, man tænker specielt meget over. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at man forestiller sig to situationer for fupafsonere.

Den ene situation er den, hvor nogen bliver tvunget ud i det med trusler eller andet, og der tror jeg altså ikke, det har den store betydning, at man ud over det antal dage, man afsoner for en anden, risikerer at få 20 eller 60 dage, hvis man selv bliver opdaget. For den, der er ude i at tvinge andre ud i det, tror jeg heller ikke det har den store betydning.

Den anden mulighed, man forestiller sig i forslaget, er, at nogen bliver betalt for det. Der kan man sige, at størrelsen af betalingen måske vil blive lidt højere, hvis den straf, man risikerer, er

højere, men også der har jeg svært ved at se, at det har den store betydning.

Alt i alt har jeg altså svært ved at se, at det hjælper. Der skal vi altså ind og se på flere ressourcer til kriminalforsorgen, så man har bedre tid til at sikre sig, at det er den rette person, der kommer ind og afsoner. Man har måske lavet undersøgelser i forvejen i forbindelse med rets-sagen eller andet, hvor man sikrer sig, at det er den rigtige. Det her er en mærkelig måde at lovgive på, og så må vi under udvalgsarbejdet stille nogle spørgsmål for at høre, hvor man overhovedet finder belæg for, at det her det skulle hjælpe, og måske også høre, hvad kriminalforsorgens vurdering er af de sager, der har været, og af, hvilke andre tiltag man kan iværksætte for at forhindre, at det sker igen.

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Tak til fru Barfod.

Og det er hr. Jann Sjursen som ordfører.

Jann Sjursen (KD):

Kristendemokraterne er positive over for lovforslaget, og det gælder især, som det gælder for andre ordføreres vedkommende, første halvdel af lovforslaget. Den del af lovforslaget har været gennemtygget grundigt i forbindelse med Straffelovrådets betænkning, og den har også været sendt i høring, så jeg skal som andre ordførere også springe direkte til det, hvor der, synes jeg, ligger nogle udfordringer i forbindelse med udvalgsarbejdet, nemlig det at man øger strafferammen i forbindelse med dem, der måtte få andre til at afsone deres straf for sig selv, eller for hvem det nu måtte være.

Vi stiller os uforstående over for, at det skulle være nødvendigt at hæve strafferammen så meget, som der står, selv om vi sådan set principielt ville være åbne over for at diskutere det, men problemet er for os at se, om det overhovedet vil virke. For os at se burde det være helt grundlæggende, at kriminalforsorgen havde ressourcer nok til at sikre sig, at de, der rent faktisk kommer til at afsone straffe, også er de rigtige personer.

Kl. 16.15

Det turde være helt banalt, at man er sikker på, at de, der sidder i fængsel, også er dem, der nu engang har begået forbrydelser og er blevet dømt herfor. Alt andet synes at være en form for krumspring for at komme over, hvor gærdet er lavest og måske også billigst i den her sammenhæng. Jeg vil sige, at det lidt virker som en form

for discountlovgivning, som regeringen lægger op til på det her område for at komme problemet med falske afsonere til livs.

Vi synes ikke, det er tilfredsstillende, at Folketinget bliver bedt om at tage stilling til lige præcis den del af lovforslaget om falske afsonere, når der ikke er nogen som helst vished for, at kriminalforsorgen samtidig får mulighed for at sikre, at de, der skal afsone straf, rent faktisk også er identiske med dem, som er blevet dømt for pågældende straffelovsovertrædelse.

Jeg kan sige, at vi også i forbindelse med udvalgsarbejdet vil bore nærmere i det spørgsmål. Jeg synes, at det jo må ligge lige for, at en regering og et parlamentarisk grundlag, som ønsker at stå for lov og orden, også sikrer sig, at det er dem, der overtræder loven og bliver straffet herfor, der rent faktisk kommer til at afsone. Det sker altså først og fremmest ved, at man får en simpel identifikation i forbindelse med, at man bliver indkaldt til strafafsoning.

Med disse ord ser vi frem til udvalgsarbejdet om lovforslaget.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil også gerne indlede med at takke for en overvejende positiv modtagelse af det lovforslag, vi behandler i dag. Men flere ordførere har været inde på en ting. Jeg tror, det var fru Anne Baastrup, der indledte med at sige, at lovforslaget ligesom var opdelt i to halvlege for nu at blive i fodboldsproget, og der var generelt en meget stor tilslutning og positiv tilkendegivelse, hvad angår lovforslagets såkaldt første halvleg, den del, der handler om forældelse, og det er jeg naturligvis glad for. Det er et godt og grundigt stykke arbejde, der er blevet lagt for dagen, men der var dog ordførere, som rejste et par problemstillinger undervejs.

Jeg tror, at hr. Per Dalgaard var den første, der rejste problemstillingen om bødefafsonere og forlængelse af forældelsesfristen og om, hvorvidt det ville være hensigtsmæssigt at vælge en anden model, hvor man frem for en meget lang afsoningsperiode afløste det af muligheden for f.eks. samfundstjeneste. Til det vil jeg sige til hr. Per Dalgaard, at jeg i udgangspunktet synes, at det er et meget rigtigt princip, at man skelner mellem to typer personer, man vil inddrive bøde fra: Dem, der har betalingsmuligheden, og dem, der ikke har betalingsmuligheden.

Dem, der har betalingsmuligheden, synes jeg også det er rigtigt at give nogle vilkår at afdrage på, og jeg ser sådan set ikke noget problem i, at

man forlænger perioden, så der er en større mulighed for, at man får tilbagebetalt den gæld, man har oparbejdet. Over for den gruppe, som simpelt hen ikke har den økonomiske formåen, stiller sagerne sig jo lidt anderledes. Der mener jeg som udgangspunkt ikke, at synspunktet må være det, at hvis man ikke har nogen penge, så får man bare samfundstjeneste dagen efter. Jeg synes stadig væk, det er rigtigt at afvente og se, om ikke man kommer i en mere gunstig økonomisk situation og får en mulighed for at tilbagebetale noget af den gæld, man har oparbejdet.

Jeg vil også sige til hr. Per Dalgaard angående hele diskussionen om bødefafsonere og spørgsmålet om folk, der har fået en bøde: Der tror jeg, det er vigtigt at holde fast i et princip om, at vi må prøve at have en sikkerhed for, at folk rent faktisk betaler bøden. Jeg kunne være lidt nervøs for, at det, som hr. Per Dalgaard foreslår, kunne ende i en situation, hvor folk sagde: Jeg har ikke pengene – i gåseøjne. Det kan såmænd godt være, at de har dem, men det er nemmere bare lige at tage et par dages samfundstjeneste, og så er den sag ude af verden. Det synes jeg er det problematiske, men ellers forstår jeg sådan set godt logikken i det, hr. Per Dalgaard siger. Det er klart, at det kan der arbejdes videre med under udvalgsbehandlingen, men jeg synes, det er noget, man må gennemtænke meget grundigt, og jeg har som sagt givet udtryk for nogle betæneligheder her.

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg sige, at jeg er fuldstændig grundlæggende enig i, at forældelsesfrister ikke er nogen mirakelkur for noget som helst. Man kan sige, at her er der et sagkyndigt udvalgsarbejde, der er nået frem til et nyt regelsæt, og det synes jeg der er gode begrundelser for. Men fru Elisabeth Arnold har fuldstændig ret i, at der er nogle helt andre grundlæggende mekanismer, som naturligvis skal være på plads. Jeg ved, at fru Elisabeth Arnold bl.a. sigter til den dybt, dybt beklagelige og også meget alvorlige systemfejl, der skete i forbindelse med Frederikssunds Politi og deres forældelsesager. Der synes jeg faktisk, vil jeg sige til fru Elisabeth Arnold, at vi, lang tid før vi nu behandler det her lovforslag, har forsøgt at løse de problemer.

Kl. 16.20

Rigsadvokaten har allerede nu igennem meget lang tid været inde i en helt ny fase, hvor man altså strammer op på reglerne og hele tiden melder ud til både Statsadvokaturen og andre, at de altså skal følge op og sikre sig, at der er or-

den i papirerne alle steder, og at der er et ordentligt flow i måden, man behandler sagerne på.

For jeg er enig med fru Elisabeth Arnold i, at der er et retssikkerhedsmæssigt problem, hvis der er sager, man ligesom begynder at lægge over i en bunke, for så kan vi tage dem om et par år, når vi har bedre tid. Det er et problem for et retssamfund, hvis ikke der er et velfungerende system, der sørger for, at sagerne kommer igennem, og at de, der f.eks. er sigtet, får et svar på, hvornår sigtelsen enten bliver droppet, eller hvornår der bliver rejst tiltale. Sådan må det nu engang være i et retssamfund.

Vi har i forbindelse med det politiforlig, som blev indgået sidste år, afsat penge til et særligt rejsehold på 12 personer fra anklagemyndigheden, som kan være en slags assistance ude i de politikredse, hvor man måtte have et problem.

Men jeg gør lidt ud af det her, for jeg synes faktisk, at fru Elisabeth Arnold har en meget vigtig pointe i at sige, at det her ikke skal være en sovepude til at sige, at nu skal man ikke tage sig af de sager, der er. Det skal man, og det forventer vi at politiet gør. Det vil jeg godt sige til fru Elisabeth Arnold og også til alle andre.

Så kommer vi til den anden del af lovforslaget, den såkaldte anden halvleg, spørgsmålet om fupafsonerne, og der er der et par ting, jeg i hvert fald meget gerne vil starte med at lægge fast.

Det her er ikke regeringens eneste bud på, hvad man kan gøre ved de fupafsonere, der måtte være. Jeg tror, at hr. Morten Bødskov allerede i rigt mål har refereret fra det samråd, der var i Retsudvalget om sagen, og sådan set også til talrige offentlige beskrivelser af problemstillingen. Der er allerede gjort meget andet for at få løst det problem, der måtte være med fupafsonere. Det er fuldstændig korrekt, at kriminalforsorgen slet ikke har den samme, kan man sige, vurdering af problemets omfang, som visse af dagbladene har haft.

Men det korte af det lange er, at det selvfølgelig er krænkende, også selv om der er få tilfælde, hvis man ender i en situation, hvor folk tager sig betalt for eller bliver truet til at sidde og afsone for andre. Der har kriminalforsorgen nu fået strammet ganske gevaldigt op på procedurerne. Det har vi redegjort for i Retsudvalget, og det beskriver vi da gerne yderligere i forbindelse med behandlingen af det her lovforslag.

Politiet er ligeledes blevet pålagt nye regler, der gerne skulle medvirke til, at man har en sikkerhed for, at det er den rigtige person med den

rigtige identitet, der rent faktisk går ind og afsoner.

Men jeg vil da gerne understrege her fra talerstolen, at uanset hvad vi gør i dag omkring en hævelse af strafferammen, er der jo ingen minister, der kan give en fuldstændig garanti for, at det her ikke kan ske. Slet ikke i en situation, hvor vi jo ikke har borgerkort eller andre meget vidtgående mekanismer, der kan være med til at sikre, at den person, der rent faktisk står foran en, også er den person, han siger, han er.

Der er stadig væk mennesker i det her land, der ikke har legitimation med et billede på, og man kan ikke være hundrede procent sikker på, at den person, der møder op, er den rigtige person. Der er måske folk, der er meget nært knyttet familiemæssigt, der kan være svære at skelne imellem, og som kender hinanden godt, og som kan fortælle de samme historier. Det synes jeg bare man må have med i billedet. Jeg synes, det er rigtigt, at vi har strammet kontrolmekanismerne, men alt skal altså ske med en vis proportionalitet.

Når vi har valgt at hæve strafferammen og som udgangspunkt har sagt, at vi mener, at den person, som får en anden til at fupafsoner, skal have en ubetinget frihedsstraf på 60 dages fængsel, er det selvfølgelig, fordi vi synes, at der var en diskrepans f.eks. i forhold til de mennesker, der afgiver falsk forklaring, og de mennesker, der under falske forudsætninger beder andre om at afsone for sig – men sådan set også dem, der afsone. Derfor synes vi, det har været rigtigt, at man hævede strafniveauet.

Så kan jeg forstå, at der er flere af ordførerne, der har været inde på mere lovtekniske spørgsmål, som har handlet om: Hvad med den problemstilling, at vi nu hæver strafferammen til 1 års fængsel? Kan man forestille sig den udnyttet fuldt ud?

Jeg vil sige til ordførerne, at det jo er en både spændende og interessant diskussion at starte, men da vi i lovforslaget giver udtryk for, at vi mener, at udgangspunktet må være 60 dages ubetinget fængsel, og vi samtidig skriver, at der kan være momenter, der er skærpende i forhold til det, f.eks. at man har truet en anden til at gå ind og afsone for sig – men det kunne også være en person, der har gjort det gentagne gange – mener jeg sådan set, modsat de ordførere, der har været heroppe, at det ville være ganske uheldigt, hvis vi lagde et niveau, der var en tredjedel af maksimum og sagde, at så kommer der skærpende omstændigheder oven i det.

Der vil jeg nærmest forudse, at det kan være vanskeligt for domstolene at undgå at ramme loftet konstant. Men det kan der jo være forskellige opfattelser af. Jeg synes ikke, det lyder helt skævt, hvis udgangspunktet er 60 dages ubetinget fængsel, altså ca. 2 måneder, og at der så er plads til under særlig skærpende omstændigheder, gentagelsestilfælde osv., at komme højere op.

Den helt principielle debat, som handler lidt om, hvordan vi lovgiver herinde, og hvordan lovteknikken fungerer, kan vi også sagtens fortsætte. Jeg vil dog sige, at det altså ikke er en lovteknik eller noget, der startede under den nuværende regering. Det var en lovteknik, som også den tidligere SR-regering benyttede sig af, og en lovteknik, som vi har videreført i et forsøg på at fortælle lidt mere klart fra Folketinget, hvad vi egentlig ønsker som udgangspunkt ved domstolene.

Men derudover er jeg da enig med alle her i, at når det gælder konkrete sager, er det jo domstolene, der må gå ind og vurdere, hvad der er af skærpende eller formildende momenter i forhold til det niveau, der skal lægges. Jeg kan også forstå, at det er noget, der grundigt skal behandles under udvalgsbehandlingen, og det medvirker vi gerne til. Men jeg synes måske ikke, at der er så stor en diskrepans, som nogle her gerne vil give udtryk for.

(Kort bemærkning).

Per Dalggaard (DF):

Problemstillingen i forbindelse med min idé om samfundstjeneste i en vis udstrækning i forbindelse med betaling af bøder relaterer sig jo bl.a. til det svar, jeg har fået fra justitsministeren. Jeg har spurgt: Hvor meget er det egentlig, det handler om, der bliver eftergivet i bøde, som ikke bliver betalt? Og det synes jeg er nogle store beløb.

Det handler selvfølgelig ikke om, at en mand, der får en bøde på 10.000 kr., og som ikke kan betale den, skal slæbes igennem en eller anden samfundstjeneste. Men det handler om nogle mennesker, som mere eller mindre bevidst snyder toldvæsenet og skattevæsenet og gør sig skyldige i socialt bedrageri for millioner, og de sidder så bare på deres flade og venter i 5 år, og så falder det væk, og så sker der dem ingenting. Det er virkelig stødende.

Jeg har nogle tal her, der siger, at i år 2000 var der 43,5 mio. kr., der blev eftergivet, i 2003 29

mio. kr. og indtil nu i 2004 60 mio. kr., der bliver eftergivet i bøder, som ikke betales, hvoraf én sag handler om 30 mio. kr. Jeg er sikker på, at hvis vi kigger på, hvor mange mennesker det handler om, er det sikkert relativt få. Der vil jeg mene, at en samfundstjeneste, når f.eks. halvdele af tiden er gået, vil være relevant, og ikke kun 2 dage, men måske 20 dage.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige, at jeg sådan set har stor sympati for de synspunkter, som hr. Per Dalgaard kommer med, for så vidt angår den her problemstilling. Men jeg mener altså, at bl.a. det her lovforslag medvirker til, at der gerne skulle være færre, der kom i den situation, i og med at der nu bliver en længere periode, hvor den person har en mulighed, om man så må sige, for at få tilvejebragt et solidt økonomisk grundlag igen og ad den vej selv være med til at afdrage på den gæld, som personen har oparbejdet.

Det andet, som ikke har været inde i drøftelserne i dag – det vil jeg sådan set ikke bebrejde nogen, for det har ikke noget med det her lovforslag at gøre – er jo den aftale, som regeringen har indgået med Dansk Folkeparti og Kristendemokraterne i forbindelse med finanslovforhandlingerne. Der bliver nu en forenklet inddrivelsesinstans i det offentlige, som gerne skulle gøre det enklere at få pengene tilbage i statskassen. Det kan også medvirke til at løse problemstillingen.

Jeg vil sige til hr. Per Dalgaard, at jeg gerne under udvalgsbehandlingen medvirker til at belyse det her problem dybere og se, hvad der kan gøres ved det.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Dalgaard, sidste gang.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg taler ikke om de tilfælde, hvor der er folk, der reelt ikke kan betale, og hvor de forsøger at afdrage et eller andet lille beløb ud fra den bedste vilje. Jeg taler selvfølgelig om de folk, som bevidst snyder systemet, og hvor det er støden, at de i dag efter 5 år får slettet det hele, uden at de reelt set har bødet for det, de egentlig har gjort galt.

At vi så forlænger de 5 år til 10 år, betyder jo ikke en pind. De sidder stadig væk som de samme mennesker og evner eller vil simpelt hen

ikke betale. Det er der, jeg synes, at man måske skal kigge på samfundstjeneste.

Kl. 16.30

(Kort bemærkning)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til hr. Per Dalgaard, at nu er det nok indimellem lidt forskellige ting, der virker stødende på os. Et eller andet sted må jeg sige, at for mig personligt ville det virke mere stødende, hvis man kunne spekulere i ikke at betale til det offentlige og så fik samfundstjeneste i 10 dage, frem for at man vidste, at man havde det åg hængende over hovedet, at vi altså forlænger forældelsesfristen til det dobbelte, så det er i 10 år, hvor man ikke må virke, som om man har nogen penge, før man slipper ud af gældsfælden.

Jeg tror, der er rigtig mange mennesker, særlig når det gælder meget, meget store pengebeløb, der vil synes, at det er meget krænkende, hvis man, om jeg så må sige, hurtigt slap af kroge mod at sige ja til samfundstjeneste og så efterfølgende kunne begynde at oparbejde en ny formue.

Men som jeg også sagde til hr. Per Dalgaard, så synes jeg ikke, at det er en enkel afvejning, for jeg forstår også godt logikken i det, hr. Per Dalgaard siger. Jeg synes bare, der er meget, der taler for, at man skal være varsom med at begynde med sådan en kultur. Jeg tror ikke, at det er den lille mand, som ikke tjener nogen penge, men som har oparbejdet en gæld, som ikke har en kinamands chance for at afdrage den, der er den rigtig smarte, men jeg er bange for, at ham, der virkelig er smart, tilhører den type mennesker, der måske vil kunne spekulere i den her slags ting. Men lad os tage det under udvalgsbehandlingen.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Ministeren brugte mange ord på at beskrive, hvorfor det var nødvendigt at forhøje strafferammerne for fupafsonere.

Jeg synes faktisk, at ministeren har en rigtig svag sag. Der har været to domme i nyere tid, begge på 20 dage, for at have taget en straf for en anden, og så er der en dom, der er 14 år gammel, som er på noget tilsvarende. Der er ikke noget akut, der tyder på, at der kommer en eller anden bølge af fupafsonere styrtende ind over os, som gør, at nu må vi altså gøre et eller andet.

Ministeren beskriver, hvordan der er igangsat en masse tiltag for at undgå, at sådan noget sker

i fremtiden. Var det ikke en idé, om man havde ventet og set, om de tiltag, man nu har igangsat, virkede? Hvis de så ikke virkede, hvis det viste sig, at der stadig væk var fupafsonere nu og da, kunne man tale om at forhøje strafferammen.

Man sætter nogle ting i gang, som skal forebygges, at der sker noget, og samtidig forhøjer man strafferammen, uden at den hidtidige strafferamme på nogen som helst måde bare er nærmet.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil sige til fru Elisabeth Arnold, at jeg ikke deler fru Elisabeth Arnolds opfattelse. Der er jo meget, meget ofte i Folketinget, når vi taler om strafskærpeelse, en diskussion af, om man skal gøre det, for at det skal have en præventiv effekt, om det skal være en slags symbollovgivning, der vil medvirke til, at folk lige pludselig er lovlydige. Jeg tror ikke, at fru Elisabeth Arnold kan finde mange eksempler på, at det er det, jeg har brugt som primær argumentation for strafskærpeelser.

Min intention med denne strafskærpeelse og de bemærkninger, der fremgår af lovforslaget, har været at sikre, at udgangspunktet, når det gælder folk, som får andre til at afsone for sig, mere skulle nærme sig sammenlignelige kriminalitetstyper. Jeg har her fra talerstolen nævnt de personer, som afgiver falsk forklaring, og det står også i bemærkningerne. Derfor synes jeg ikke, at det udgangspunkt, der har været hidtil, har været godt nok. Det er min politiske holdning, at jeg synes, det skal nærme sig en anden type kriminalitet, som jeg synes er sammenlignelig.

Det kan fru Elisabeth Arnold være uenig i. Men det er i hvert fald det, der for mig har gjort, at jeg synes, det er rigtigt at hæve strafferammen med de bemærkninger, som også fremgår af lovforslaget.

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Ønsker fru Arnold ordet? ... Nej. Vi siger tak til justitsministeren.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 114: Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Respekt for vejledende tilkendegivelser for fremtiden – »plejetestamenter«).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 17/11 2004).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Charlotte Antonsen (V):

Forslaget handler om, at kommunerne så vidt muligt fremover skal respektere et såkaldt plejetestamente. Et plejetestamente er et testamente, hvor en ældre dement kan skrive ned, hvordan vedkommende ønsker at bo og blive plejet, hvilken form for omsorg der lægges vægt på. Det er altså en mulighed, som vi giver de mennesker, der er blevet diagnosticeret demente, for faktisk selv på et tidspunkt, hvor de endnu er i stand til det, at kunne beskrive, hvilke interesser de har, og hvilke ønsker de har til den fremtidige pleje.

Det er klart, at det er et vejledende forslag, for det siger jo sig selv, at reglerne kan ændres over tid. Man kan jo heller ikke forestille sig, at den ældre ved hjælp af plejetestamente kan bede om at få champagne hver dag til frokost, medmindre den ældre måske selv betaler for det. Der er selvfølgelig nogle ting, hvor vi er nødt til at lade det være vejledende, for ellers kunne der stå hvad som helst, at man ville have lov at dø på et slot, hvad ved jeg.

Kl. 16.35

Man er altså nødt til at skrive, at det er vejledende. Men det ligger altså også i kortene, at i det omfang, hvor det overhovedet kan lade sig gøre, skal kommunen og plejepersonalet på et eventuelt fremtidigt plejehjem følge de synspunkter, som den ældre har tilkendegivet.